

SINKKONEN LUO ELOKUVIIN TUNNELMAN

Teksti: Tommi Virtanen

Kosketinsoittaja ja säveltäjä Karl "Kalle" Sinkkonen on elättänyt itsensä jo seitsemän vuotta pääasiallisesti säveltämällä musiikkia tv-sarjoihin ja elokuvaan. Yksinäisen työhönsä hän on tyytyväinen, vaikka myöntääkin päällekkäin kasaantuvien työtilausten vievän välillä yönet.

Kalle Sinkkonen tuli monille tutuksi 1990-luvun alussa Elastic Familyn silinteripyytyisenä kosketinsoittajana. Bändin hajottua löysi Sinkkonen itsensä **Aki Sirkesalon** rinnalta. Se olikin monella tapaa tärkeä pesti.

"Ostin ensimmäiset studiokamat hullun keikkakesän liksoilla", kertoo Sinkkonen. Sirkesalo myös rohkaisi ystäväänsä studion perustamisessa ja oli hänen ensimmäisiä asiakkaitaan uutta materiaalia äänittäessään. Sinkkonen huomasi viihtyvänsä paremmin studiossa kuin keikkabussissa. Pikkupojasta asti sävellyksiä rustanneena hän siirtyi luontevasti säveltäjän pallille.

Musiikkia Kalevalaan

Sirkesalolla oli jälleen näppinsä pelissä Sinkkosen ensimmäisen tv-sarjasävellystyön, TV1:n fiktion sarjan *Suomi riitelee* järjestymisessä. "Soitin Akin bändissä tuolloin, ja kiireidensä vuoksi hän ohjasi sen minulle", kertoo Sinkkonen.

Sen jälkeen tilauksia onkin tullut kiihtyvässä määrin. Tällä hetkellä Sinkkosella on tekeillä kolme tilaustyötä. Yksi näistä on JP Siilin jouluna ensi-iltansa saava elokuva *Blackout*. Musiikin säveltäjäksi on pestattu The Rasmus -yhtyeen **Lauri Ylönen**. Sinkkosen tehtävänä on sovittaa ja tuottaa elokuvan musiikki.

"Olen kerran ollut samanlaisessa projektissa, että säveltäjänä on joku muu. Se on haastavampaa, kun kaikissa päätöksissä pitää aina ottaa huomioon säveltäjän mielipide. Pitää olla hyvin hienotunteinen", kertoo Sinkkonen. Ensimmäinen kerta oli **Hectorin** säveltämä lastenelokuva *Heinähattu ja Vilttitossu*, jossa Sinkkonen toimi sovittajana ja musiikin toteuttajana. Projekti Hectorin kanssa sujui kivuttomasti, olivathan miehet entuudestaan vanhoja tuttuja.

Sinkkonen näkee asetelman myös itselleen opettavaisena. "Se on eri tavalla

haastavaa. Nautin työskentelystä toisten antamalla materiaalilla; se on semmoista mitä ei itse välttämättä tulisi tehtyä ja siitä oppii aina. Itse kun on säveltäjänä niin voi tehdä ihan mitä haluaa, vaikka säveltää kokonaan uusiksi", perustelee Sinkkonen.

Kaksi muuta produktiota ovat **Jari Halosen** ohjauksia. *Kalevala – Väinämöisen uusi laulu* on YLE:n TV1:lle valmisteilla oleva kolmiosainen sarja, joka saa ensi-iltansa loppuvuonna 2009. Sinkkonen vastaa sarjan musiikkituotannosta ja pääosin sävellyksistä. Työhön kuuluukin yhtä sun toista.

"Kalevalassa olen musiikkivastaava. Hallinnoin äänityksiä, joihin sisältyy muun muassa **Anssi Tikanmäen** sävellyksiä sekä Radion sinfoniaorkesterin ja **Olli Mustosen** soittoa", listaa Sinkkonen. Sarjassa näyttelee myös Sinkkosen pitkäaikainen kihlattu, flamencotanssija **Sari Pikkarainen**, joka on pestattu Louhen tyttären rooliin. "Sarin kohtaukseen sävellän jotain flamencohenkistä perkussiomaailmaa", paljastaa säveltäjä. Tehtävään hän kertoo alustavasti pestanneensa Espanjassa asuvan flamenco-perkussionisti **Karo Sampelan**.

Aivan toisenlainen projekti on vuoden vaihteessa ensi-iltaan tuleva Jari Halosen johtama viihdemusiikkisarja *Jerry Halloweenin ihmeellinen maailma*. YLE:n TV1:n tuottaman perjantai-illan talkshown kapellimestarina ja musiikin säveltäjänä toimii Sinkkonen. Ohjelmassa Halosen alter ego Jerry Halloween, suurieleinen showmies, jututtaa illan vieraita ja aina välillä laulaa kappaleita, jotka ovat Halosen ja Sinkkosen käsialaa.

Yhteinen kieli löydettävä

Ohjaajien tausta ja kyky keskustella musiikista vaihtelee suuresti, sen on Sinkkosenkin joutunut huomaamaan. Turhan työn

"On haastavampaa, kun kaikissa päätöksissä pitää ottaa huomioon säveltäjän mielipide. Pitää olla hyvin hienotunteinen."

välttämiseksi hän on ottanut tavaksi tutkia asian heti ensimmäiseksi.

"Joiltakin ohjaajilta puuttuu musiikillinen sanasto kokonaan. Pitää ensin selvittää, mikä heille tarkoittaa mitään, hehän eivät välttämättä tunne musiikkia ollenkaan. Jos esimerkiksi sanoo, että tämä voisi olla enemmän electro dance -tyylistä, niin ei se ehkä tarkoita ohjaajalle yhtään mitään", havainnollistaa Sinkkonen. "Mutta on myös sellaisia ohjaajia, jotka ovat itse olleet muusikoita. Silloin voi selittää vaikka, että Fender Stratocaster sillä ja sillä mikityksellä, ja ohjaaja tietää heti mitä saundia tarkoitan."

KIMMOTÄHTINEN

Aivan ensimmäiseksi Sinkkonen lukee käsikirjoituksen. Sen jälkeen hän luottaa ensimmäisen fiiliksen mukanaan tuomaan intuitioon.

”Lähden etsimään saundeja sen mukaan, mitä päässäni soi. Kyllähän sitä soundihakua joutuu tekemään, niin kuin tuossa *Blackoutissa*. Se on iso osa tätä hommaa, varsinkin kun nuo äänikirjastot ovat nykyään niin valtavia”, kertoo Sinkkonen työskentelymetodistaan.

Ensimmäiseksi Sinkkonen tekee nopeasti luonnostelevan demon, ”rautalankamallin”, jonka perusteella selviää, onko säveltäjä yhtään samoilla vesillä kuin ohjaajan visiot. Ensimmäinen versio on aina suuntaa antava. ”Aika paljon joutuu parantelemaan sen ekan kierroksen jälkeen. Sitten katsotaan onko se yhtään sitä mitä ohjaaja haluaa, ettei käy niin että teen viikon turhaa työtä.”

Tärkeintä säveltäjälle on, että ohjaajalla nimenomaan on jonkinlainen visio. ”Kauhein tilanne on se, ettei ohjaaja tiedä yhtään mitä haluaa. Se voi olla loputon suo;

että tarjoat sitä ja tätä eikä mikään käy”, kertoo Sinkkonen, mutta lisää sen olevan harvinaista.

Kompromisseja ja bumerangeja

Säveltäjälle voi olla kova paikka, kun hieno luomus tuleeikin bumerangina takaisin. Sinkkonen mielestä sellaisessa tilanteessa kantti punnitaan. ”Täytyy olla valmis siihen kritiikkiin. Jos on tehnyt kymmenen minuutin kohtauksen alusta loppuun omasta mielestään parasta musiikkia ja sitten ohjaaja sanoo, ettei tämä ole ollenkaan sitä mitä hän haluaa, se täytyy vain tehdä uudestaan. Ei siinä ole muuta mahdollisuutta.”

Tv-sarjatuotantojen tiukkojen aikataulujen vuoksi säveltäjä joutuu jatkuvasti tekemään kompromisseja. Sinkkonen ei koe tätä kuitenkaan ongelmaksi. ”En ole mikään täydellisyyden tavoittelija. Aika usein joutuu tekemään päätöksen, että nyt tämä on tarpeeksi hyvä, vaikka se ei olisikaan juuri sitä mitä olisi halunnut. Jos on pari viikkoa

”Jos on pari viikkoa aikaa, ei voi yhtä viikkoa vain plarilla saundeja.”

aikaa, ei voi yhtä viikkoa vain plarilla saundeja.”

Sinkkonen näkee tv-säveltäjän työhön ryhtymisen ylipäättään kompromissina.

”Jos ajattelen itseäni muusikkona, niin onhan se jo kompromissi, että teen musiikkia siltä pohjalta, että joku muu hyväksyy sen. Siellä on iso joukko ihmisiä – äänisuunnittelija, ohjaaja, tuottaja, leikkaaja – jotka kaikki haluavat kommentoida mitä teen”, kertoo Sinkkonen tv-säveltäjän asemasta. ”Tässä työssä minä näen kompromissin pelkästään positiivisena asiana. Se on ryhmän näkemys, vaikkei edustakaan sa-

KIMMO TÄHTINEN

”Ei freelancer pysty valitsemaan koska ne työt tulevat. Yleensä ne tulevat samaan aikaan, ja kahden vuoden työt pitää hoitaa puolessa vuodessa.”

taprosenttisesti omaa näkemystäni. Myönteisesti jonkun tiukkaan mielipiteeseen olen monesti myöhemmin tajunnut, että ihan oikeassahan se oli.”

Freelancerin arki

Muusikon työtä Sinkkonen ei koskaan ole kuukausipalkalla tehnyt. Kaikki työt ovat olleet keikkaluonteisia, kesäteatterit niistä pisimpiä. ”Viimeisin kuukausipalkkainen työni oli Uudessa Iloisessa Teatterissa, jossa olin kahdeksan vuotta näyttämömiehenä. Se oli sellainen muusikkojen suojatyöpaikka. Kun ei ollut keikkaa niin oltiin kullisseja liikuttamassa”, naurahtaa Sinkkonen.

Iso osa freelancerin työstä on aikataulujen hallintaa, vaikka tarkka ennakointikaan ei aina auta. Kaikkeen on kuitenkin yritettävä sopeutua. Se aiheuttaa stressiä, jonka jokainen kestää tavallaan.

”Pitää tehdä tarkat suunnitelmat, mitä

milläkin viikolla tekee. Eihän tässä ole mitään järkeä, että on näin monta isoa työtä samaan aikaan, mutta ei freelancer pysty valitsemaan koska ne työt tulevat. Yleensä ne tulevat samaan aikaan, ja kahden vuoden työt pitää hoitaa puolessa vuodessa, sitten olet puoli vuotta työttömänä”, huokaa Sinkkonen.

Vuosi sitten tapahtui se mitä ei pitäisi tapahtua. ”Minulla oli kahden tv-sarjan deadline samalla viikolla. Edellisellä viikolla pamahti tietokone ihan totaalisesti, hyvä ettei siitä savu noussut”, kuvaa Sinkkonen painajaismaista kokemustaan. ”Ei semmoisessa tilanteessa voi soittaa ettei ne työt tulekaan.”

Sinkkonen ottaa kuitenkin aina varmuuskopiot kaikista töistään ja säilyttää niitä katastrofin varalta eri rakennuksissa. Näin siitäkin tilanteesta selvittiin, vaikka aika pinteeseen säveltäjä deadline kanssa joutui.

”Macin prosessorit olivat juuri vaihtuneet Intel-proessoreiksi. Minulla oli vuoden vanha kone, jossa oli G5-prosessori, ja kaikki ohjelmat olivat sille. Koneen korjaus olisi kestänyt kaksi viikkoa. Onneksi sain ostettua käytettynä samanlaisen koneen.”

”Valvoin neljä yötä niin, etten tehnyt mitään muuta kuin laitoin aina uuden cd:n sisään ja painoin convert-nappia. Sitten kone oli vasta siinä kunnossa, että sain avuttua työt”, kertoo Sinkkonen.

Ihan vahingoitta säveltäjä ei kuitenkaan selvinnyt. ”Silloin mahani pamahti ensimmäisen kerran; siinä oli kuitenkin vuoden työt tuhoutua ja paine oli kova.” Sinkkonen sanoo kestävänsä stressiä välillä paremmin, välillä huonommin, mutta ei ikinä hyvin.

”Toisaalta tiedän, etten kestä hyvin säännöllistä päivätyötäkään, sillä olen sitäkin tehnyt vuosikautia. Se on myös stressaavaa”, hän naurahtaa.

Taloudellinen paine

Sinkkonen on seitsemän vuotta elättänyt itsensä tv-sävellyksillä, välillä paremmin välillä huonommin. Suurin osa vuoden tienesteistä tulee Teosto-tuloista. Mies tekee kuitenkin edelleen säveltäjän työn ohella soittokeikkoja ja muita alansa keikkatöitä.

”Yleensä olen viikonloput keikoilla, viikolla teen satunnaisia opetushommia. Käyn myös äänittämässä tv-sarjojen musiikkiosuuksia”, hän kertoo vaihtelevasta arjestaan.

Sinkkonen onkin leikitellyt ajatuksella ryhtyä toisiin hommiin, mutta voiko osaansa valita? ”Suunnittelen alan vaihtoa vähintään kerran viikossa – on välillä niin absurdiä istua niissä neuvottelupöydissä”, hän huokaa mutta myöntää saman tien, ettei paluuta entiseen ole.

”Nuorempana kun kiersi paljon, esimerkiksi Sirkesalon bändissä, siellä istuttiin

”En tiedä ensi vuodesta, enkä ole tiennyt kymmeneen vuoteen.”

parikin kuukautta keikkabussissa, mikä on oikeasti vielä vähän. Silloinkin ajattelin, että ei tätä jaksakaan. Vaikka taloudellinen paine on kova, niin kuin kaikilla freelancereilla, niin kyllä tämä sopii minulle parhaiten”, myöntää Sinkkonen auliisti.

”Teen näitä tv-sarjoja, sitten istun keikkabussissa, käyn välillä opettamassa ja itsekin opiskelen siinä välissä. Se sopii minulle että nämä tilanteet muuttuvat koko ajan”, kertoo muusikko hektisestä arjestaan.

Sinkkonen pohtii koko yhteiskunnan pätkätyöluonteisuutta ja kaiken epävarmuutta. Toisaaltahan juuri siihen epävarmuuteen tottunut freelancer on kaikkein sopeutuvuin, kun tilanteisiin täytyy reagoida nopeasti.

”En tiedä ensi vuodesta, enkä ole tiennyt kymmeneen vuoteen ensi vuodesta, mutta onkohan kellään tietoa siitä tänä päivänä? Ihmiset, jotka ovat olleet kaksikymmentä vuotta samassa työpaikassa, saavat kenkää. Toisaalta he ovat vielä huonommassa asemassa, koska ovat tehneet vain yhtä työtä. Minähän voin mennä vaikka kadun kulmaan soittamaan pianoa, jos ei muuta ole”, sanoo Sinkkonen.

Soittokunto säily keikkailulla

Sinkkonen kertoo yrittävänsä treenata säännöllisesti, mutta myöntää sen olevan vaikeaa isojen projektien työllistäessä. Viikonloppuinen keikkailu on silloin hyvä keino pitää soittotuntuma terässä.

”Nyt keikkoja on joka viikonloppu marraskuun loppuun saakka. Olen tehnyt tosi paljon ihan baarikeikkaa laulaja **Matti Salorannan** kanssa. Se on kuitenkin kolme kertaa 45 minuuttia rokkipianoa; kyllä siinä jonkinlainen soittotuntuma pysyy”, vakuuttaa pianisti.

Sinkkonen ainoa vakituinen bändi tällä hetkellä on Waldo's People. Sen kanssa keikkaa on tasaisesti uuteen vuoteen saakka. ”Waldo soitti minulle keväällä, että hän julkaisee sinkun ja kokoelman, että pidetään hauskaa kesällä. Siitä tulikin järjetön suksee ja tuvat ovat joka paikassa täynnä”, kertoo Sinkkonen hämmästyneenä.

”Se on todella hauska porukka. Minua viehättää siinä se, että voi soittaa ihan puhtaasti syntikalla, eikä sellaisia bändejä ole paljon”, kehuu Sinkkonen.

”Jengi naureskelee sille, mutta tulkaa tsekkaamaan meidät livenä. Minulla on kolme keyboardia. Se on sekvenssien kanssa soittamista, eikä siinä voi elää rytmisesti yhtään – se on itse asiassa synansoittajalle raskas homma. Se on vähän niin kuin kävisä salilla.”

Sinkkonen & Sinkkonen

Karl Sinkkonen joutui erityisen haastavan tilanteen eteen, kun hänelle ehdotettiin **Lassi Sinkkosen** (1937–1976) runojen säveltämistä. Lassi Sinkkonenhan oli, paitsi Kallen isä, 1960–70-luvun työläisliikkeen merkittävimpiä kirjailijoita. Tehtävä ei siis ollut helppo.

”Se lähti siitä, että **Upi Heikkisen** kanssa piti tehdä teatteriesitys ja levy. Teatterisuunnitelmat menivät metsään heti alkumetreillä, ja Upillakin tuli sitten kesken levytysten muita kiireitä. Mietin pitkään, jatkanko alkanutta projektia vai jätänkö siihen”, kertoo Sinkkonen.

Hän päätti jatkaa ja pyysi mukaan ennalta tutut laulajat **Roni Martinin**, **Timo Päivänsalon** ja Matti Salorannan. ”Tiesin heidän tyylinsä laulaa, joten työskentely oli helppoa”, kertoo Sinkkonen. Soittajiksi levyille tuli mittava joukko ansioituneita muusikoita. Näyttelijä **Antti Reini** pestattiin mukaan lausumaan runoja.

Kaikesta tästä huolimatta levy-yhtiön löytäminen ei ollut helppoa. Se yllätti Sinkkosen, joka luotti varsinkin tämän tyylisiä levyjä kymmenittäin julkaiseeseen Loveen. ”Olen aina diggailut Love Recordsin tyyliä ja yritin tarjota levyä ensin heille, mutta ei se kelvannut. Eikä sitten muillekaan levy-yhtiöille”, kertoo Sinkkonen vieläkin hämmästyneenä.

Säveltäjä oli jo heittämissä masternauhaa mereen, kun hätiin löytyi mies, joka ymmärsi materiaalin arvon: **Jukka Orma**.

”Orma oli ihan viimeinen, jolle sitä tarjosin. Jos eivät hän ja Seal on Velvet olisi levyä julkaisseet, se ei olisi koskaan ilmestynyt”, toteaa Sinkkonen. Onneksi julkaistiin, sillä vähän aikaa sitten Sinkkonen sai suureksi yllätykseksen kuulla Pokon myyneen koko tuhannen kappaleen painoksen loppuun! Se on runolevyllä todella paljon.

Tämän jälkeen ei olekaan ihme, että Sinkkonen suhtautuu maamme levyteollisuuden kaupallisesti yksisilmäiseen ajatteluun sarkastisesti.

”Eihän tuommoisia levyjä kukaan halua julkaista. Koko Suomi on varmaan täynnä mielenkiintoisia projekteja, joita kenelläkään ei ole varaa markkinoida”, hän sanoo ja myöntää olleensa todella onnekas.

”Minulla meni tosi hyvin, oli muutama iso konserttikin, Vanhalla ja Sellosalissa. Hirveä homman siinä oli jo pelkästään järjestää 12 ihmistä samaan paikkaan.”

Palkkakustannuksista Sinkkonen ei ole vieläkään selvinnyt. Niin siis tämäkin menestynyt levyprojekti on ollut tekijälleen taloudellisesti tappiollinen, vaikka voittojen tavoittelu ei tässä toki alkuunkaan ollut Sinkkosen päämäärä.

Kahdessa vuodessa säveltäjä on saanut objektiivisuutta lapseensa.

”Siellä on ihan onnistuneita hetkiä, kyllä se kannatti tehdä. Mutta kyllä siitä kuuluu semmoinen kenttäväsymys. Jouduin

säveltämään, sovittamaan, äänittämään ja miksaamaan – se oli liian iso kakku minulle”, myöntää Sinkkonen. ”Sen näkee jo siitä, että siinä on hirveän vähän kosketinsoitinosuuksia.”

Ajanpuutteen vuoksi paljon materiaalia jäi puolivalmiiksi. ”Materiaaliahan tehtiin tuplasti tuo levyllinen. Yksi syy oli se, että aloin kahden vuoden jälkeen jo väsyä. Toiset syyt ovat ihan käytännöllisiä; että jokin juttu ei studiossa onnistunut”, kertoo Sinkkonen ja pohtii jäljelle jääneen materiaalin julkaisemista. ”Levy myi kuitenkin yli tuhat kappaletta ja painos on myyty nyt loppuun.”

Mitä tulee levyn haastavuuteen ja suuren kirjailijaisän tuomiin paineisiin, ei Sinkkonen myönnä kokeneensa rimakauhua. ”Ehkä ihan aluksi, mutta sitten ajattelin että mitä sitten – jätän arvostelun muille”, hän kuittaa, vaikka myöntää kokeneensa monta kertaa epäilyksen hetkiä. ”Jonain päivänä tuntui että tähän on helvetin hyvä, jonain toisena, ettei tämmöistä voi julkaista.”

Jos jotain tästäkin projektista oppi, niin kunnioitusta muiden työtä kohtaan.

”En enää ylenkatso yhtään levyä, vaikka olisi mikä tahansa humpu-artistin levy huoltoasemilla, kun tiedän miten suuri työ siinä aina on takana”, sanoo säveltäjä nöyrästi. ■

KIMMO TÄHTINEN

Karl Sinkkonen

- syntynyt 1968 Helsingissä

levytykset:

Sinkkonen: Liikkuvat maailmat
Seal on Velvet/Poko Rekords (2006)

sävellyksiä ja sovituksia mm. Tapio Liinojan, Aki Sirkesalon ja Hectorin levyille

muusikkona mm. levyillä:

Elastic Family: This Is It (1994)
Aki Sirkesalo: Mielenrauhaa (1995); Aika (1996)
Eri esittäjiä: Yhtenä iltana - 30 vuotta Hector-lauluja (1996)
Sami Saari: Ainutkertainen -single (1997)
Frank Robson: Back in Business (1998)
Andy McCoy: The Real McCoy -soundtrack (1999)
Five Fifteen: The Sensational Five Fifteen (2001)
Good people: Rainbow Dream (2000)
Hector: Helismaan pikajuna (2001)
Hector: Total Live! (2003)
Five Fifteen: The Man Who Sold Himself (2004)
Niko Ahvonen & Cortina Jets: Pimeyden nopeus (2007)

muusikkona keikoilla:

Niko Ahvonen, Aikakone, Cool Sheiks, Waldo's people, Aki Sirkesalo & Lemmen Jättiläiset, Maija Vilkkumaa, Hector, Jimmy Lawson, Minä ja Sarasvuo sekä Bettina S -studio-orkesterit

säveltänyt ja/tai sovittanut musiikin tv-sarjoihin ja elokuviin:

- Suomi riitelee, YLE TV1
- Jatulintarha, ohj. JP Siili, YLE TV1
- Benner & Benner, MTV3
- Nollatoleranssi, ohj. JP Siili, YLE TV2
- Mustasukka, ohj. Kari Franck, YLE TV1
- Heinähattu ja Vilttitossu (Kinotaurus Oy), ohj. Kaisa Rastimo, (säv. Hector)
- Käenpesä, MTV3
- Rakastuin mä luuseriin, YLE TV 2, (tunnusmus. säv. Risto Asikainen)
- Maan mitta, YLE TV2
- Suojelijat, Nelonen